

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 8C/315/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213224438
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Salayová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2015:2213224438.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda pred sudkyňou JUDr. Antóniou Salayovou v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa : R. D., X.. XX.XX.XXXX, zastúpené opatrovníkom : Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Dunajská Streda, dieťa rodičov : matka - D. D., X.. XX.XX.XXXX, V. L. G. XX, XXX XX Š., zastúpená splnomocneným zástupcom : J. D., L. G. XX,XXX XX Š., proti odporcovi : J. Z., X.. XX.XX.XXXX, L. V. XXXX/X, XXX XX L. - J., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu takto

rozhodol:

Maloletý dieťa sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec maloletého dieťaťa je povinný platiť výživné na maloletého mesačne v sume 60,00 Eur, vždy do 15 -ho dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc dňom 29.11.2013.

Za obdobie od 29.11.2013 do 30.04.2015 otec má dlh na zročnom výživnom v sume 902,00 Eur.

Otcovi maloletého dieťaťa na zaplatenie dlhu na zročnom výživnom v sume 902,00 Eur súd povoľuje mesačné splátky po 20,00 Eur, ktoré sú splatné spolu s bežným výživným, k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku tak, že omeškanie s plnením jednej splátky, má za následok zročnosť celého plnenia.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Maloletý sa návrhom zo dňa 29.11.2013 ako navrhovateľ domáhal na tunajšom súde o určenie otcovstva a o úpravu práv a povinností rodičov.

8C/315/2013

-2-

Z pripojeného rodného listu maloletého (č.l. 48) vyplýva, že maloletý v čase podania návrhu nemal vo svojom rodnom liste zapísaného otca. V priebehu konania na pojednávaní dňa 27.05.2014 (č.l. 46) došlo k uznaniu otcovstva. Uznanie otcovstva bolo príslušnou matrikou, v mieste narodenia maloletého dieťaťa, zapísané do jeho rodného listu. Z pripojeného rodného listu maloletého navrhovateľa (č.l. 128 a zhodne aj č.l. 134) vyplýva, že maloletý už má vo svojom rodnom liste otca zapísaného.

Opatrovník navrhoval zveriť maloleté dieťa matke.

Matka požadovala zverenie maloletého do jej starostlivosti a výživné dňom narodenia maloletého dieťaťa.

Otec maloletého dieťaťa súhlasil so zverením maloletého dieťaťa matke s tým, že uviedol, že matka mu hovorila, že ona od neho výživné požadovať nebude.

Vo veci bolo vykonané dokazovanie vypočutím účastníkov, oboznámením sa s obsahom listín predložených účastníkmi konania ako aj zadováženými súdom a to úradný záznam (č.l. 3), potvrdenie o poberaní podpory (č.l. 12 až 15), rodný list maloletého dieťaťa (č.l. 48, 128 a 134), uznanie otcovstva (č.l. 46), doklady o príjme otca (č.l. 156 a č.l. 168 až 180), rozpis príjmov a výdavkov matky (č.l. 163), doklady o príjmoch a výdavkoch matky (č.l. 166) a na základe takto vykonaného dokazovania bol ustálený nasledovný skutkový stav veci .

Konanie bolo začaté na základe návrhu maloletého ako navrhovateľa o určenie otcovstva. S konaním o určenie otcovstva s poukazom na ust. § 113/ O.s.p. je spojené konanie o výchove a výžive maloletého dieťaťa. V priebehu konania došlo k uznaniu otcovstva. Z týchto dôvodov konanie o určenie otcovstva bolo uznesením Okresného súdu Dunajská Streda 8C/315/2013 - 194 zo dňa 30.04.2015 zastavené. Predmetom konania tak zostalo len konanie s tým spojené a to úprava výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

Z pripojeného rodného listu maloletého dieťaťa (č.l. 48,128 a 134) a zápisu o uznaní otcovstva (č.l. 46) je zrejmé rodičovstvo účastníkov tohto konania k maloletému dieťaťu. Rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželmi. Nežijú v spoločnej domácnosti.

Nezabezpečujú ani spoločne výchovu a výživu maloletého dieťaťa. Vyplýva to z návrhu maloletého dieťaťa o určenie otcovstva, z úradného záznamu ohľadne vyjadrenia jeho matky (č.l. 3) ako aj z vyjadrenia otca maloletého dieťaťa.

Maloleté dieťa je s matkou. Má bežné zdravotné problémy. Chodí do materskej škôlky. Matka má s tým spojené výdavky. Potom to boli výdavky na plienky, neskôr už nie. Výdavky na stravu, oblečenie, hygienické potreby a pod.

Matka maloletého dieťaťa bola s maloletým na materskej dovolenke. Poberala rodičovský príspevok po dobu 34 týždňov v sume 329,00 Eur mesačne. Okrem toho poberala a poberá na neho prídavky v sume 184,00 Eur. Od februára 2012 do novembra 2013 pracovala brigádnicky a mala príjem okolo 145,00 Eur mesačne. Popri tom poberala rodičovský príspevok v sume 253,76 Eur mesačne od marca do novembra 2012. Od septembra 2012 do januára 2013 pracovala aj na plný pracovný úväzok, kde mala príjem okolo 964,72 Eur mesačne. Potom pracovala vo firme, ktorá je toho času v konkurze a nevyplatili jej mzdu. Potom bola 2 mesiace nezamestnaná. Neskôr pracovala brigádnicky. Od apríla do novembra 8C/315/2013

-3-

2013 pracovala na plný pracovný úväzok. Mala príjem okolo 769,26 Eur mesačne. Od novembra 2013 je nezamestnaná. Poberala dávku v nezamestnanosti a sociálne dávky v sume okolo 376,87 Eur mesačne. V období od decembra 2013 do júna 2014 pracovala brigádnicky. Mala príjem okolo 275,90 Eur mesačne. Od novembra 2014 nedostáva žiadne dávky, pretože uzavrela manželstvo. Jej manžel hradí všetky náklady na bývanie a živobytie. Uvedené vyplýva z rozpisu zaslaného matkou (č.l. 163) a pripojených listín (č.l. 166). Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

Otec maloletého dieťaťa má príjem okolo 315,00 Eur. Pripojil o tom doklady (č.l. 156 a č.l. 168 až 180). Iný príjem nemá. Nemá inú vyživovaciu povinnosť. Je nemajetný. Býva u rodičov, v ich byte. Prispieva im do domácnosti sumou 100,00 Eur mesačne. Uviedol, že na výživu maloletého dieťa neprispel doteraz žiadnou sumou.

Podľa ust. § 113 ods. 2/ O.s.p. s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o výchove a výžive maloletého dieťaťa.

Podľa ust. § 108 / O.s.p. súd zastaví konanie o určenie otcovstva, ak došlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením jeho rodičov alebo k osvojeniu dieťaťa podľa osobitného predpisu.

Podľa ust. § 36 ods. 1/ zák. o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24 a 25 sa použijú primerane.

Podľa ust. § 24 ods. 1 / zák. o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa ust. § 24 ods. 2 veta prvá / zák. o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa.

Podľa ust. § 24 ods. 3/ zák. o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa ust. § 24 ods. 4/ zák. o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu s starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

8C/315/2013

-4-

Podľa ust. § 24 ods. 5/ zák. o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

Podľa ust. § 62 ods. 1/ zák. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ust. § 62 ods. 2/ zák. o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ust. § 62 ods. 3/ zák. o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ust. § 62 ods. 4/ veta prvá/ zák. o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa ust. § 62 ods. 5/ zák. o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 63 ods. 1/ zák. o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúci dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť doklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje 20- násobok sumy životného minima.

Podľa ust. § 75 ods. 1/ zák. o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 77 ods. 1 veta druhá/ zák. o rodine výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Je preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú spolu. Z uvedeného potom vyplýva záver, že je potrebné práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu upraviť rozhodnutím súdu.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že osobnú starostlivosť maloletého dieťaťa zabezpečuje matka maloletého dieťaťa. Otec maloletého dieťaťa ako aj opatrovník maloletého dieťaťa s výchovným prostredím maloletého u matky súhlasil. Vzhľadom na uvedené a s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia, súd maloleté dieťa zveril do osobnej

8C/315/2013

-5-

starostlivosti matky, ktorá jeho starostlivosť zabezpečovala riadne aj doteraz a nebol dôvod na iné výchovné prostredie.

Matka žiadala určiť výživné na dieťa od jeho narodenia a to v sume 300,00 Eur mesačne, neskôr vo výške polovice nákladov na dieťa za obdobie spätne a od právoplatnosti rozsudku o výživnom v sume 285,00 Eur mesačne.

V prvom rade je nutné v tomto smere uviesť, že návrh matky maloletého dieťaťa nie je dôvodný v časti určenia výživného spätne a to od narodenia maloletého dieťaťa, teda od 13.09.2011 do podania návrhu o určenie otcovstva a s tým spojeného konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, teda do 29.11.2013, pretože v konaní matka nepreukázala dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo možné výživné určiť aj spätne a nie len od podania návrhu. Nepreukázala, že v uplatnení nároku na výživné od 13.09.2011 do 29.11.2013 jej v tom bránili vážne dôvody, pre ktoré návrh na výživné nemohla podať skôr. Dokonca aj toto konanie nebolo začaté na jej návrh, ale na návrh opatrovníka maloletého, ktorého súd určil na podanie takéhoto návrhu a na zastupovanie maloletého v tomto konaní. Neobstojí jej argument, že ona podala návrh (č.l. 163). Neuvedla žiadny vážny dôvod, prečo nekonala ona sama a skôr vo veci zverenia a určenia výživného. Preto nebolo možné akceptovať ako dôvodný návrh na určenie výživného spätne do dátumu podania návrhu.

Pokiaľ sa týka návrhu určenia výživného za obdobie od podania návrhu, teda od 29.11.2013 vo výške polovice nákladov na maloleté dieťaťa v sume 218,00 Eur a od právoplatnosti rozsudku v sume 285,00 Eur (č.l. 187) v tomto smere je nutné konštatovať, že návrh matky je dôvodný len čiastočne.

Výška výživného na každé dieťa, nielen maloleté, sa odvíja v zmysle platnej zákonnej úpravy nielen od odôvodnených potrieb dieťaťa, ale aj od možností a schopností jeho rodičov. Dieťa tak má nielen právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, ak je dobrá, ale aj povinnosť podieľať sa na nej aj v tom prípade, ak je horšia. Maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, z tohto dôvodu otec maloletého dieťaťa je povinný platiť na maloleté dieťa výživné ako rodič povinný, ktorému maloleté dieťa nebolo do osobnej starostlivosti zverené. Maloleté dieťa má v podstate bežné výdavky, ktorými sú výdavky na stravu, bývanie, škôlku a pod. Ide o výdavky odôvodnené. Jeho potreby by si tak vyžadovali výživné v sume vyššej. Pomery otca nie sú veľmi priaznivé. Jeho príjem, ako vyplýva z pripojených listín, nie je vysoký. Jeho pomery a možnosti tak neumožňujú určiť výživné na maloleté dieťa v takej výške, aby boli pokryté plne odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Miera ich uspokojenia je možná len vo

výške 60,00 Eur ako výživného zo strany otca. Takáto suma je čiastkou, ktorou otec je schopný podieľať sa na výžive maloletého, so zohľadnením, aby bol schopný zabezpečiť si sám, bez pomoci inej osoby aj svoje živobytie. Vyššia výška výživného by už bola nad tieto jeho možnosti. Z týchto dôvodov preto súd určil výživné len do výšky 60,00 Eur. V tejto sume je návrh matky od podania návrhu dôvodný a nad túto sumu do žiadanej vyššej sumy od podania návrhu, nedôvodný. Pokiaľ sa týka matky, dieťa je vo veku, ktorý si vyžaduje celodennú osobnú starostlivosť. Túto maloletému poskytuje matka. Jej starostlivosť je mierou, ktorou sa podieľa na výžive maloletého dieťaťa. Nemožno akceptovať vyjadrenie otca maloletého dieťaťa, že matka mu povedala, že ona od neho výživné žiadať nebude (čo potvrdila aj matka s tým, že tak mienila konať, ale jej pomery sa zmenili). Povinnosťou každého rodiča maloletého dieťaťa je podieľať sa na výžive maloletého dieťaťa. Nie je prípustná žiadna dohoda rodičov ani prípadný jednostranný prejav matky, že výživné na dieťa povinný rodič platiť nebude. Rodič, ktorému dieťa je zverené, je povinný hájiť oprávneného záujmy a práva maloletého dieťaťa aj v časti výživného do toho 8C/315/2013

-6-

rodiča, ktorému maloleté dieťa zverené nebolo. Rodič, ktorému dieťa zverené nebolo je zasa povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu, aj keby to druhý rodič nechcel, lebo je to jeho povinnosť.

Keďže výživné bolo určené od podania návrhu, teda od 29.11.2013 a otec na výživu maloletého dieťaťa od toho času neprispel, predstavuje jeho dlh na výživnom do 30.04.2015 sumu 1.024,00 Eur. Ide o pomernú časť výživného 2 dni v mesiaci november 2013 (60,00 Eur : 30 x 2), december 2013 v sume 60,00 Eur, o 12 mesiacov v roku 2014 po 60,00 Eur mesačne a 4 mesiace v roku 2015 po 60,00 Eur, čo predstavuje spolu 1.024,00 Eur (4 Eurá + 60,00 Eur + 720 Eur + 240,00 Eur).

Vzhľadom na výšku dlhu, s prihliadnutím na pomery otca maloletého dieťaťa ale aj oprávnené záujmy maloletého dieťaťa súd povolil otcovi maloletého dieťaťa dlh zaplatiť v splátkach, v zmysle ust. § 160 ods. 1/ O.s.p. príjem otca je nízky, takže výška splátok musela vychádzať z týchto jeho možností.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., lebo ide o konanie, ktoré je možné začať aj bez návrhu a nebol dôvod na vydanie iného rozhodnutia o náhrade trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1/ O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1/ O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a)

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2/ O.s.p.).

8C/315/2013

-7-

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods.3/ O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1/ O.s.p.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.